

Číslo: 2042/2021-2022

SPRÁVA
o výsledkoch školskej inšpekcie
vykonanej dňa **10. 02. 2022**

Názov kontrolovaného subjektu	
Materská škola, Sekule 119	
Zriaďovateľ	Obec Sekule

Vedúca zamestnankyňa kontrolovaného subjektu:

Mgr. Marta Rusňáková, riaditeľka školy

V súlade s poverením na **tematickú** inšpekciu č. 2042/2021 - 2022 zo dňa 01. 02. 2022
inšpekciu vykonali:

Mgr. Elena Wittenbergerová, školská inšpektorka,
ŠIC Trnava

PaedDr. Jana Hlavačková, školská inšpektorka,
ŠIC Trnava

1 PREDMET ŠKOLSKEJ INŠPEKČIE

Stav realizácie hudobnej výchovy a podpory rozvíjania hudobnej gramotnosti detí v materských školách.

1.1 ZÁKLADNÉ ÚDAJE

MŠ podľa zriaďovateľa	obecná		
Forma výchovy a vzdelávania	celodenná		
Počet tried	3	Vyučovací jazyk	slovenský
Počet detí	61	<i>z nich počet detí so ŠVVP</i>	0
		<i>z nich počet detí zo SZP/MRK</i>	0
Počet pedagogických zamestnancov	6	<i>z nich počet vedúcich pedagogických zamestnancov MŠ</i>	1
Počet pedagogických asistentov	0		

1.2 ZISTENIA A ICH HODNOTENIE

Formálne predpoklady pre plnenie zámerov hudobnej výchovy a podpory rozvíjania hudobnej gramotnosti detí

Vzťah k ľudovým tradíciám premietla škola do svojho profilu zadaného vlastným cieľom v Školskom vzdelávacom programe – Rozprávkový dom (ŠkVP), ktorý naplňali prostredníctvom

aktivít, vystúpení a návštev. Predpoklady pre rozvíjanie hudobnej gramotnosti detí škola vytvorila prostredníctvom učebných osnov, ktorými boli vzdelávacie štandardy ŠVP, poskytujúce základ vzdelávania z oblasti Umenie a kultúra - hudobná výchova. Stratégie výchovno-vzdelávacej činnosti pre uskutočňovanie obsahu vzdelávania hudobnej výchovy škola nemala v ŠKVP špecificky vymedzené. Pozitívny vzťah detí k hudbe a rozvíjanie ich hudobnej gramotnosti škola podporila prostredníctvom spolupráce s obecným speváckym súborom, ktorý svojím zameraním približoval deťom miestne ľudové zvyky, tance, riekanky, detské hry vychádzajúc zo života ľudí a detí z minulosti.

Škola v mesiaci september, október 2021 realizovala tanečný krúžok, ktorý viedla externá lektorka po popoludňajšom odpočinku detí, na základe informovaného súhlasu rodičov. V dôsledku pandemickej situácie v súvislosti s ochorením Covid-19 sa krúžková činnosť pozastavila a verejné vystúpenia sa nekonali. Podľa vyjadrenia riaditeľky školy rozvíjanie hudobnej gramotnosti čiastočne podporili online vystúpením detí pri príležitosti vianočných sviatkov.

Pedagogická rada sa na zrealizovaných rokovaní nezaoberala interným vzdelávaním pedagogických zamestnancov v oblasti hudobnej výchovy a podpory rozvíjania hudobnej gramotnosti ani odovzdávaním si poznatkov z externého/dištančného vzdelávania. Učiteľky sa vzdelávania z oblasti hudobnej výchovy a podpory rozvíjania hudobnej gramotnosti detí za ostatné dva roky prostredníctvom poskytovateľov profesijného rozvoja podľa vyjadrenia riaditeľky školy nezúčastnili, napriek tomu 3 učiteľky (60 %) v zadanom dotazníku vzdelávanie potvrdili. Predmetom rokovaní na zasadnutiach pedagogickej rady nebolo prezentovanie zistení z kontroly výchovno-vzdelávacej činnosti týkajúcej sa hudobnej výchovy, monitorovanie napredovania detí v rozvíjaní hudobnej gramotnosti ani hodnotenie aktivít, či tvorba portfólií a interných metodických materiálov podporujúcich jej rozvíjanie.

Výchovu a vzdelávanie v MŠ zabezpečovalo 6 kvalifikovaných učiteliek, vrátane riaditeľky školy, ktorá spĺňala všetky podmienky na výkon činnosti vedúceho pedagogického zamestnanca. Odbornosť predprimárneho vzdelávania v MŠ bola zabezpečená na 100%.

Materská škola bola situovaná v budove základnej školy so samostatným vchodom. Triedy boli esteticky a funkčne zariadené s vytvorenými hudobnými kútikmi, súčasťou ktorých boli detské hudobné nástroje a Orffov inštrumentál. Priestory triedy považovali všetky učiteľky (100 %) za dostatočné, využívali ich k realizácii činností s hudobným zameraním.

Vybavenie školy hudobnými nástrojmi podľa vyjadrenia všetkých učiteliek (100 %) postačovalo potrebám vyplývajúcich z plnenia cieľov a obsahu výchovy a vzdelávania zo vzdelávacej oblasti Umenie a kultúra – hudobná výchova. K dispozícii mali keyboard, zobcovú flautu, akordeón, ústnu harmoniku, Orffov inštrumentál. V procese výchovy a vzdelávania využívali aj vlastnoručne zhotovené rytmické nástroje a audiovizuálnu techniku. Učebné pomôcky boli uložené v centrálnom kabinete. V dotazníkoch všetky učiteľky (100 %) potvrdili dostatočné množstvo odbornej literatúry, a metodických materiálov s námetmi aktivít na rozvíjanie hudobnej gramotnosti detí, zároveň dané ukazovatele nepovažovali za prekážku pri príprave alebo realizácii činností s hudobným zameraním. Za čiastočný problém považovali náročnosť činností s hudobným zameraním vzhľadom na individuálne výchovno-vzdelávacie potreby a momentálne dispozície detí (40 %).

Výchovno-vzdelávacia činnosť

Stav realizácie hudobnej výchovy sa sledoval prostredníctvom 2 hospitácií počas dopoludňajších výchovno-vzdelávacích činností. Cielená podpora hudobnej gramotnosti detí v rámci plnenia cieľa vzdelávacej aktivity s hudobným zameraním sa realizovala v triede 5 – 6-ročných detí prostredníctvom vokálnych činností. V triede 4 – 5-ročných detí sa hudobná gramotnosť rozvíjala prostredníctvom hudobno-pohybových hier realizovaných v rámci dopoludňajších činností. Učiteľky v dotazníkoch zadaných školskou inšpekciou pri realizácii výchovno-vzdelávacích činností deklarovali primárne preferovanie hudobno-pohybových činností (100 %), čo sa priamou hospitačnou činnosťou potvrdilo. V porovnateľnej frekvencii potvrdili realizovanie rytmických, vokálnych, inštrumentálnych a hudobno-dramatických činností (80 %), ich realizáciu menej často označilo 40 % respondentov a nerealizovanie percepčných činností vôbec označilo 20 % opýtaných. Integrované prepájanie činností s hudobným zameraním počas výchovno-vzdelávacej činnosti preferovalo 20 % učiteliek, 80 % učiteliek danú možnosť využitia potvrdilo čiastočne. Z ich odpovedí ďalej vyplynulo, že vzdelávacie aktivity s hudobným zameraním realizujú prevažne 1x do týždňa (60 %) a viackrát do mesiaca (40 %). Činnostiam s hudobným zameraním podľa dotazníkov venujú učiteľky približne 1 hodinu počas 1 týždňa (60 %). Využívanie hudobného nástroja pri výchovno-vzdelávacej činnosti a hru na ňom deklarovali v zadanom dotazníku školskou inšpekciou 3 učiteľky (60 %), preferovali hru na klavír (40 % - áno) a hru na flautu (60 % - skôr áno). Priama hospitačná činnosť preukázala hru na elektrický klavír.

V priebehu sledovaných hudobných činností boli deti oboznámené s témou, čiastočne s obsahom činností. Konkrétne požiadavky vyplývajúce z naplánovaných zámerov ani zafinované očakávané výsledky učenia sa detí neboli učiteľkami sprostredkované. Deti o pripravené hudobné aktivity prejavili záujem, do činností sa spontánne aj na vyzvanie učiteľkami zapájali. Pri nácviku piesne deti 5 – 6-ročné spievali samostatne, nie vždy intonačne čisto a s oporou o hlas učiteľky sprevádzaný hrou na elektrický klavír. Pri hre na hudobný nástroj sa učiteľka mylila, nepoužila ho na udanie základného tónu ako východiska pre správnu spevácku polohu, pri speve nebola deťom adekvátnym speváckym vzorom. Prípravné cvičenia sa realizovali hrou na detských hudobných nástrojoch (ozvučné drievka, rumba gule, činely), na ktorých deti vytvárali rytmický sprievod ku krátkej, učiteľkou vymedzenej, časti piesne. Pri dychovom cvičení uplatňovali nárazový nádych a výdych, neboli vedené k správne plynulému, rovnomernému a hospodárnemu výdychu. Pri hlasovej rozcvičke hrali hry imitujúce hlasy zvierat (hu-hu-hu; čvirik-čvirik-čvirik) v jednej – dvoch tóninách, čo len v malej miere zodpovedalo rytmickému a melodickému cvičeniu a bolo málo účinné. Realizovanie prípravných cvičení potvrdili v zadaných dotazníkoch všetky učiteľky (100 %). Nácvik piesne opakovali deti viackrát, imitačnou metódou. Proces utvrdzovania/zapamätania učiteľka realizovala striedavo v dvoch skupinách. Jedna skupina detí napodobňovala ňou predvádzané tanečné prvky s využitím pomôcok (šatky, čiapky), druhá skupina spievala. Pri ich usmerňovaní však bola nedôsledná, pokyny chaoticky menila, čím deti zneistila. Dirigentské gestá pri nácviku piesne nevyužila. Po ukončení vzdelávacej aktivity deti prostredníctvom sluchovej hry identifikovali zdroj a smer prichádzajúceho zvuku.

Tanečné prvky v hudobno-pohybových hrách uplatňovali aj 4 – 5 ročné deti, kde na zdroj zvuku (pieseň Ujo Ľubo – Karneval) voľne reagovali pohybom a rytmickými hudobnými nástrojmi, a tak vyjadrili náladu piesne. Prevažná väčšina učiteliek (80 %) v zadanom dotazníku potvrdila,

že deťom umožňujú vyjadriť vlastné pocity, nálady a zážitky prostredníctvom hry na rytmických a melodických nástrojoch. V sledovaných činnostiach deti s rytmickými hudobnými nástrojmi manipulovali správne.

Súvislosti medzi rytmom a rečou čiastočne objavovali 4 – 5-ročné deti hrou na telo, vytlieskaním slabík pri pomenovaní rovinných útvarov (štvo-rec, kruh, tro -ju-hol-ník), 5 – 6-ročné deti vokálnym rytmizovaním riekanky o sove v 2/4 takte. Využívanie činností s rytmom a rečou a prepájanie hudobných činností s činnosťami s predčitateľským zameraním potvrdili v zadanom dotazníku školskou inšpekciou všetky (100 %) učiteľky.

Na význam slov a slovných spojení (že ho svrbí nôžka, pratala sa poza pec, nik ju viac nepojal), sa učiteľka pýtala v triede 5 – 6-ročných detí, vysvetlila ich význam. Deti obsahu piesne a významu slov porozumeli. Zistenia z priameho pozorovania boli zhodné s odpoveďami učiteliek v dotazníku, v ktorom všetky (100 %) potvrdili, že sa s deťmi rozprávajú o obsahu piesne, hudobnej skladby a aj o význame neznámych slov.

Učiteľky priebežne sledovali priebeh celej učebnej situácie, spätnú väzbu deťom o ich napredovaní však neposkytli. O svojich pocitoch z realizovaných hudobných činností čiastočne vypovedali 5 – 6-ročné deti, k sebahodnoteniu však neboli stimulované. Hodnotenie a sebareflexiu detí súvisiacu so zámerom činností s hudobným zameraním učiteľky nepodporili, čo bolo v rozpore so zisteniami z dotazníkov zadaných školskou inšpekciou, podľa ktorých všetky (100 %) učiteľky hodnotia pokroky detí v oblasti rozvoja a preukázania hudobnej gramotnosti.

2 ZÁVERY

Zameranie školy spracované v ŠkVP smerovalo k rozvíjaniu hudobnej gramotnosti v oblasti ľudových tradícií prostredníctvom spolupráce s obecným speváckym súborom a krúžkovej činnosti. Predpoklady pre rozvíjanie hudobnej gramotnosti detí boli vytvorené prostredníctvom učebných osnov z oblasti Umenie a kultúra - hudobná výchova, bez spracovania stratégie výchovno-vzdelávacej činnosti. Konkrétne postupy, či pravidlá podpory rozvíjania hudobnej gramotnosti v ďalšej dokumentácii spracované neboli, čo obmedzilo napĺňanie cieľov a vízií školy.

Činnosť pedagogickej rady nesmerovala do oblastí hudobnej výchovy a podpory rozvíjania hudobnej gramotnosti detí.

Odbornosť predprimárneho vzdelávania v MŠ bola zabezpečená na 100 %, za ostatné 2 roky sa učiteľky v oblasti Umenie a kultúra s dôrazom na hudobnú výchovu podľa vyjadrenia riaditeľky školy nevzdelávali.

Pozitívom v oblasti rozvíjania hudobnej gramotnosti boli vytvorené priestorové a materiálne-technické podmienky.

Hudobná gramotnosť detí sa rozvíjala primárne prostredníctvom vokálnych a hudobno-pohybových činností, o ktoré deti prejavili záujem. Ich preferovanie v procese výchovy a vzdelávania potvrdili aj učiteľky v dotazníku zadanom školskou inšpekciou. Pri nácviu piesne deti spievali samostatne, nie vždy intonačne čisto a s oporou o hlas učiteľky sprevádzaný hrou na hudobný nástroj, avšak bez udania speváckej polohy. Pri rozvíjaní vokálnych zručností deti neboli vedené k správne dýchaniu a k reagovaniu na dirigentské gestá. V pohybových činnostiach deti uplatňovali tanečné prvky, pohybom a rytmickými hudobnými nástrojmi vyjadrovali náladu piesne. Súvislosti medzi rytmom a rečou čiastočne objavovali hrou na telo a rytmizovaním riekanky. Spätnú väzbu o napredovaní od učiteliek

nedostali. K rozvíjaniu hodnotiacich a sebahodnotiacich spôsobilostí neboli stimulované. V procese rozvíjania hudobnej gramotnosti si zlepšenie vyžaduje integrované prepájanie rytmických, inštrumentálnych, hudobno-dramatických a perцепčných činností do procesu výchovy a vzdelávania. Priamou hospitačnou činnosťou sa zistenia zo zadaného dotazníka, podľa ktorých učiteľky takmer rovnako často realizujú jednotlivé hudobné činnosti nepotvrdili.

SILNÉ STRÁNKY

- priestorové a materiálno-technické podmienky (vybavenosť školy rytmickými a melodickými hudobnými nástrojmi)
- uplatňovanie tanečných prvkov v hudobno-pohybových hrách
- využívanie činností s rytmom a rečou a prepájanie hudobných činností s činnosťami s predčitateľským zameraním

OBLASTI VYŽADUJÚCE SI ZLEPŠENIE

- vzdelávanie pedagogických zamestnancov v oblasti rozvíjania hudobnej gramotnosti detí
- prezentovanie zistení z kontroly realizácie hudobnej výchovy a monitorovania napredovania detí v rozvíjaní hudobnej gramotnosti
- integrované prepájanie aktivít s hudobným zameraním do výchovno-vzdelávacích činností

Zamestnanci, ktorých sa príslušné inšpekčné zistenia týkajú, boli s výsledkami a závermi oboznámení.

OPATRENIA ŠTÁTNEJ ŠKOLSKEJ INŠPEKCIE

Na základe zistení a ich hodnotení uvedených v správe o výsledkoch školskej inšpekcie Štátna školská inšpekcia uplatňuje voči vedúcemu zamestnancovi kontrolovaného subjektu tieto opatrenia:

1. Odporúča

- zefektívniť činnosť poradných orgánov v oblasti hudobnej výchovy a podpory rozvíjania hudobnej gramotnosti detí
- systematicky zabezpečovať zvyšovanie kvality odborných vedomostí a zručností pedagogických zamestnancov prostredníctvom vzdelávania zameraného na oblasť rozvíjania ich kompetencií z hudobnej výchovy
- integrovať aktivity s hudobným zameraním do výchovno-vzdelávacích činností
- pri realizácii vokálnych činností dodržiavať metodický postup
- poskytovať deťom spätnú väzbu o ich napredovaní
- uplatňovať záverečné hodnotenie činností a výkonov detí, rozvíjať u nich hodnotiace a sebahodnotiace zručnosti

PÍSOMNÉ MATERIÁLY POUŽITÉ PRI ŠKOLSKEJ INŠPEKCII

1. Školský vzdelávací program – Rozprávkový dom
2. školský poriadok
3. plán kontroly výchovno-vzdelávacej činnosti
4. plán zasadnutia pedagogickej rady

5. zápisnice z rokovania pedagogickej rady
6. záznamy z pedagogickej diagnostiky
7. doklady o dosiahnutom vzdelaní pedagogických zamestnancov

Správu o výsledkoch školskej inšpekcie vyhotovila:

školská inšpektorka: Mgr. Elena Wittenbergerová
Dňa: 28. 02. 2022

PREROKOVANIE SPRÁVY

Na prerokovaní správy o výsledkoch školskej inšpekcie sa zúčastnili:

- a) za Štátnu školskú inšpekciu, Školské inšpekčné centrum Trnava:
Mgr. Elena Wittenbergerová
- b) za kontrolovaný subjekt zodpovedná vedúca zamestnankyňa:
Mgr. Marta Rusňáková

Prerokovanie správy o výsledkoch školskej inšpekcie potvrdzujú dňa 10. 03. 2022
v Sekuliach:

- a) za Štátnu školskú inšpekciu, Školské inšpekčné centrum Trnava:

Mgr. Elena Wittenbergerová

- b) za kontrolovaný subjekt zodpovedná vedúca zamestnankyňa:

Mgr. Marta Rusňáková

Vyjadrenie vedúcej zamestnankyne kontrolovaného subjektu, ktorého sa zistenia týkajú
(vedúci zamestnanec môže zaslať písomné vyjadrenie k obsahu správy do 5 dní pracovných od prerokovania):

Mgr. Marta Rusňáková

Stanovisko školskej inšpektorky k vyjadreniu:

Mgr. Elena Wittenbergerová, školská inšpektorka

Na vedomie

Úsek inšpekčnej činnosti